

ISSN 2076-5843

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ,
МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького

ВІСНИК
ЧЕРКАСЬКОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

Серія
ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ

Науковий журнал

Виходить 40 разів на рік

Заснований у березні 1997 року

№ 4 (217). 2012

Черкаси - 2012

7. Економічна і соціальна географія України з основами теорії: Посібник для викладачів економічних і географічних факультетів вузів, наукових працівників, аспірантів/ М.М. Паламарчук, О.М. Паламарчук. – К.: Знання 1998. – 416с.

8. Экспрес-выпуск Стан сільського господарства у 2011р.// Державний комітет статистики//www.ukrstat.gov.ua

9. Інтенсифікація виробництва зерна в сільськогосподарських підприємствах на інноваційній основі. О.Ю. Єрмаков, Г.М. Саранчук. Науковий вісник НУБіП України, 154. <http://elibrary.nubip.edu.ua>

10. Концепция государственной целевой программы «Зерно Украины - 2008-2015»// www.zernolab.com.ua

11. Національна доктрина реформування та розвитку агропродовольчого комплексу України (проект) <http://minagro.gov.ua/>

12. Підсумки роботи агропромислового комплексу у січні-грудні 2010 року//www.minagro.gov.ua.

13. Програма “Зерно України – 2015”. – К.: ДІА, 2011. – 48 с.

14. Розміщення продуктивних сил: Посібник / Тарангул Л.Л., Горленко І.О., Євтушенко Г.І. – К., 2000 – 264 с. <http://www.vuzlib.net/rps/index.htm>

15. Формування і розвиток ринку зерна в Україні / [Шпикуляк О. Г., Воскобійник Ю. П., Саблук Р. П., Овсянніков О. В.]. – К.: ННЦ ІАЕ, 2008. –190 с.

16. Худолій Л.М. Розвиток ринку зерна в Україні / Л.М.Худолій // Економіка АПК. - 1997. - № 9. - С. 64-70.

17. Власюк О.С. економічна безпека України в умовах ринкових трансформацій та антикризового регулювання / О.С.Власюк. – К.: ДНУ «Акад. фін. Управління», 2011. – 474 с.

18. Украина готова взять мировой рынок зерна. <http://ua.money.comments.ua>

Одержано редакцією 01.02.2012р.

Прийнято до публікації 08.02.2012р.

Аннотация. *О.И.Кондратиук. Значение зернового подкомплекса для экономики страны В статье рассмотрены вопросы места и значения зернового подкомплекса в экономике страны и определены проблемы и направления его развития.*

Ключевые слова: агропромышленный комплекс, зерновой подкомплекс, зерновое хозяйство, продовольственная безопасность, аграрный сектор.

Summary. *Kondratiuk O.I. The value of grain subcomplex for country's economy The article deals with the place and significance of grain subcomplex in the economy and identified problems and areas of development.*

Keywords: agriculture, grain subcomplex, grain farming, food security, agriculture.

УДК 339.9

О. В. Макарянська

НАПРЯМИ АКТИВІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ ПРОДУКЦІЄЮ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

Розглянуто сучасний стан та обґрунтовано шляхи активізації зовнішньої торгівлі продукцією агропромислового комплексу України.

Ключові слова: експорт, імпорт, продукція агропромислового комплексу України, конкурентоспроможність, стимулювання експорту, обмеження імпорту.

Постановка проблеми. Об'єктивною закономірністю розвитку світового господарства є інтеграція національних економічних систем, інтернаціоналізація виробництва, співробітництво та взаєморозуміння на міждержавному рівні. Вплив світового господарства на країни та регіони суттєво підвищується. За таких умов проблеми формування виваженої експортно-імпоротної політики держави, підвищення конкурентоспроможності продукції, нарощування обсягів експорту та стимулювання національних виробників відзначаються високою актуальністю.

Лібералізація зовнішньоекономічної діяльності внаслідок вступу України в СОТ вимагає нових підходів до управління зовнішньоекономічною діяльністю як на макро-, так і на мікрорівні. Тому дослідження проблем активізації експортно-імпорتنних операцій належать до особливо важливих наукових і практичних завдань, які потребують невідкладного вирішення.

Аналіз останніх публікацій. Питання розвитку зовнішньоекономічної діяльності тривалий період були і залишаються нині предметом досліджень ряду науково-дослідних установ, багатьох вчених-економістів. Вагомий внесок у їх вивчення внесли такі вчені: А.С. Філіпенко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков [1], В.П.Черевань, А.П. Рум'янець, Л.Ф. Романенко [2] та інші. Проведені економічні дослідження стосувались, головним чином, вивчення сучасного стану зовнішньоекономічної діяльності, шляхів її легалізації, стратегічних орієнтирів і тактичних кроків у зовнішньоекономічній політиці України на шляху інтеграції в міжнародні організації. Разом з тим, окремі аспекти цієї проблеми потребують уточнення і поглиблення, що зумовлено галузевими особливостями агропромислового виробництва, сучасними змінами у цій сфері стосовно рівня лібералізації торгівлі та засобів захисту внутрішнього ринку, недосконалим управлінням зовнішньоекономічною діяльністю. Це й визначило спрямованість і основну мету нашого дослідження.

Мета статті. Метою дослідження є обґрунтування напрямів, що сприятимуть активізації зовнішньої торгівлі продукцією агропромислового комплексу України.

Виклад основного матеріалу.

Для України виробництво конкурентоспроможної продукції сільського господарства та харчової галузі має важливе значення, оскільки вони забезпечують 20 % валового внутрішнього продукту країни [3]. В імпорті товарів України за 2009 – 2011 рр. не відбулось суттєвих змін після вступу нашої держави до СОТ, лідируючими галузями залишаються машинобудування, енергетичні матеріали, чорна металургія та продукція АПК. Продукція АПК України за згаданий період займала близько 10 % від загального обсягу імпорту[4].

В Україні згідно зобов'язань з СОТ продовжується перехідний період, пов'язаний з поступовим зниженням імпорتنних мит за певними правилами, які встановлені для декількох груп товарів, у тому числі для окремих видів м'яса, риби, насіння, алкогольних напоїв та інших товарів, однак саме по цих видах товарів не спостерігається значного збільшення обсягів імпорту, що видно з даних таблиці 1.

Таблиця 1

Видова структура імпорту продукції АПК України, млн. дол. США*

Код і назва товарів згідно з УКТЗЕД	2009 р.		2010 р.		2011 р.	
	млн.дол. США	%	млн.дол. США	%	млн.дол. США	%
I. Живі тварини; продукти тваринного походження	1267,6	25,7	1241,7	21,6	1035,3	16,3
в тому числі: м'ясо та харчові субпродукти	568,5	11,5	457,9	7,9	292,2	4,6
II. Продукти рослинного походження	1259,9	25,5	1563,7	27,1	1815,9	28,6
в тому числі: їстівні плоди і горіхи; цитрусові	631,9	12,8	733,3	12,7	683,4	10,8
зернові культури	98,5	2,0	145,5	2,5	219,9	3,4
насіння і плоди олійних рослин	135,6	2,7	178,9	3,1	285,5	4,5
III. Жири та олії тваринного або рослинного походження	374,3	7,6	451,5	7,8	468,7	7,4

IV. Готові харчові продукти	2034,3	41,2	2504,9	43,5	3026,5	47,7
в тому числі:						
різні харчові продукти	421,9	8,6	466,5	8,1	592,0	10,4
цукор і кондитерські вироби з цукру	87,5	1,8	231,4	4,0	230,7	4,1
алкогольні і безалкогольні напої та оцет	189,1	3,8	270,6	4,7	421,0	7,4
Всього	4936,1	100	5761,9	100	5671,5	100

* Складено та розраховано за даними Державного комітету статистики України [4]

Протягом 2009 – 2011 рр. відбулось збільшення обсягів імпорту продукції АПК України на 735,4 млн. дол. США. Змінилась видова структура імпорту сільськогосподарської продукції нашої держави в бік збільшення питомої ваги рослинницької продукції та зменшення продукції тваринницької продукції. Питома вага живих тварин та продуктів тваринного походження становила у 2009 р. 25,7 % і зменшилась на 9,4 % до 16,3 % у 2011 р. до обсягу імпортованої продукції АПК України. Крім того, знизилась обсяги імпорту м'яса та харчових субпродуктів на 276,3 млн. дол. США, тобто на 48,6 %. Цьому сприяло введене обмеження на імпорт «ніжок буша». Це дало поштовх розвитку птахівництва. Як результат – Україна має одні з найсучасніших холдингів з вирощування птиці і виробництва охолодженого м'яса.

Найбільших втрат серед галузей сільського господарства зазнало свинарство. На відміну від країн Євросоюзу, захисні мита на імпорт свинини в Україну у п'ять-вісім разів нижче. Після зняття захисних бар'єрів на ринку нашої держави відбулося стрімке збільшення імпорту свинини до 178,7 тис. т в 2010 р. – в 2,3 рази більше в порівнянні з 2007 р. [5]. З врахуванням контрабанди та сірого імпорту можна стверджувати, що майже 40% свинини на внутрішньому ринку сьогодні – імпортована продукція [6]. Імпорт сала також зростає, зокрема за сім місяців 2011 р. в Україну імпортовано 20 тис. т. Основними постачальниками є Польща, Німеччина і Нідерланди [5]. Слід відмітити, що низькі ціни на імпортовану свинину сприяли скороченню поголів'я свиней в крупнотоварних господарствах України і, як наслідок, зменшенню конкурентоспроможності вітчизняної продукції.

Обсяги імпортованих продуктів рослинного походження за 2009-2011 рр. в Україну зросли на 556 млн. дол. США (на 44,1 %). Найбільшу питому вагу серед продуктів рослинного походження за досліджуваний період займали їстівні плоди і горіхи та цитрусові, їх обсяги збільшились на 51,5 млн. дол. США. До речі, найбільші обсяги імпорту цитрусових завозяться в Україну напередодні різдвяних свят, що пов'язано з ментальністю та традиціями нашої нації.

Найбільш стабільним був імпорт продукції в нашу державу жирів та олій тваринного або рослинного походження, так як особливих змін за 2009 – 2011 рр. не відбулось.

Слід відмітити, що Україна займає третє місце у світі з виробництва соняшникової олії. Однак, навіть після вступу до СОТ Євросоюз намагався ввести обмеження на імпорт соняшникової олії під приводом її низької якості. Санкції були скасовані на початку 2010 р. [7].

Обсяги імпорту готових харчових продуктів за 2009-2011 рр. в Україну зросли на 992,2 млн.дол.США.

При вступі до СОТ Україна знизилла ввізні мита на цукор і погодилася на тарифну квоту на імпорт тростинного цукру-сирцю 267,8 тис. т за ставкою ввізного мита 2%. На думку українських виробників, це стало причиною падіння зацікавленості до розвитку виробництва цукру з буряка, втрати 11% обсягів внутрішнього ринку і привело до зупинки експорту цукру [5]. Імпорт цукру та кондитерських виробів з цукру зріс на 143,2 млн.дол.США. Питома вага імпортного цукру на вітчизняному ринку збільшилася з 1,8 до 4,1 % до обсягу імпорту продукції АПК України.

З 1 січня 2011 р. Україна в рамках зобов'язань перед СОТ обнулила імпорتنі збори на алкогольну продукцію та спирт. В результаті, за 2011 р. в Україні виробництво виноградних вин зменшилося на 41,3% порівняно з 2010 р. [6], що є негативним явищем для економіки нашої держави і свідчить про пряме зниження конкурентоспроможності продукції.

Фактори, що негативно впливають на розвиток зовнішньої торгівлі продукцією АПК в Україні, можна систематизувати у дві групи – зовнішні і внутрішні.

Серед основних внутрішніх чинників можна виділити такі:

- висока матеріало- та енергомісткість продукції, низька продуктивність праці та екологічність виробництва, низька конкурентоспроможність продукції;
- недосконалість механізмів державного регулювання експортно-імпортних операцій;
- корумпованість і бюрократичність адміністративних структур держави (Державної Митної служби України, Податкової адміністрації...);

- нерозвиненість ринкової інфраструктури підтримки експорту.

Серед зовнішніх чинників, що ускладнюють роботу українських експортерів, виділяють:

- швидкі темпи процесів інтернаціоналізації, інтеграції та глобалізації товарних ринків, посилення міжнародної конкуренції, що є характерною рисою нового етапу розвитку світової економіки;

- стрімке підвищення вимог споживачів до технологічного рівня та якості товарів, зумовлене науково-технічним прогресом і новими можливостями інформаційного обміну між країнами;

- перехід від простих до більш прихованих форм протекціонізму;

- неефективність політики України в напрямі міжнародної економічної інтеграції, її багатовекторність.

Негативні чинники розвитку зовнішньої торгівлі агропромисловою продукцією в Україні зумовлені, головним чином, незначними темпами економічних зрушень. Все це призводить до погіршення позицій наших товарів на світових ринках – продукція агропромислового комплексу за нинішніх умов неспроможна конкурувати із аналогічними товарами високорозвинених країн світу.

Однією з головних рушійних сил ринкових перетворень в Україні є співпраця з індустріально розвинутими державами, які нагромадили багатий досвід ринкового господарювання. Він може бути адаптований до специфічних умов та реалій України. Налагоджене економічне співробітництво з цими країнами сприятиме виведенню українських товарів на потужні, вимогливі, досить жорсткі сучасні ринки, конкуренція на яких змушуватиме наших підприємців якісно підвищити рівень виробництва.

Об'єктивний процес зростання обсягів світової торгівлі та руху капіталу посилює значення держави, а саме – процесів регулювання зовнішньої торгівлі в напрямку оптимізації процесів лібералізації та відстоювання національних інтересів.

Варто відзначити, що незважаючи на заклики Світової організації торгівлі про лібералізацію зовнішньої торгівлі, США використовують приховане (а часом і явне) субсидіювання національних виробників у сільському господарстві, легкій промисловості і деяких інших галузях по відношенню до країн, що розвиваються. Цей захід є зворотнім боком демпінгу, оскільки собівартість субсидованої продукції знижується, і вона експортується за дискримінаційно низькими цінами [1].

Японія є однією з найбільш відкритих країн світу: частка нульових тарифних ліній становить майже 50%, простий середній зв'язаний тариф – 3,5%, тарифні лінії з рівнем понад 15% – 1,8%. Проте, при цьому встановлено фактично заборонні ставки на деякі види товарів, зокрема: рис – 444%, пшеницю – 193%, також високі ставки встановлено на молочні, м'ясні продукти внаслідок низького рівня власного забезпечення сільськогосподарськими ресурсами та, відповідно, високих внутрішніх цін [2;161].

Оскільки на мікрорівні відрегулювати зовнішні чинники розвитку зовнішньоторговельної діяльності практично неможливо, для підприємств АПК основними напрямками активізації експортно-імпортних операцій є: підвищення конкурентоспроможності, вдосконалення державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та розвиток інфраструктури підтримки експорту – систем фінансування, страхування експорту, просування товару на світовий ринок та забезпечення технічного сервісу.

Особливо важливу роль у підвищенні конкурентоспроможності продукції відіграє її якість. При цьому йде мова не лише про формування національних підходів до нових стандартів якості, але і про розуміння якості в контексті генетично модифікованих культур. Актуальною проблемою є також встановлення жорстких обмежень на імпорт трансгенної та інших видів продукції, заборонених до ввезення згідно з чинним вітчизняним законодавством.

Зокрема, санітарні та фітосанітарні норми, що використовуються Німеччиною, обмежують імпорт продукції із США, оскільки в Німеччині досить обережно ставляться до біотехнологічних продуктів харчування. Аргументується це тим, що за оцінкою Федерального Міністерства сільського господарства та захисту прав споживачів 70-80% населення Німеччини проти біотехнологічної їжі [2:168].

На нашу думку, в Україні мають бути чітко розмежовані харчові продукти, що виробляються без: застосування хімічної обробки, змін у генній структурі, хімічних домішок, які подовжують строк їх зберігання, а також поліпшують смакові якості та зовнішній вигляд, від тих харчових продуктів, при виробництві яких усе це застосовується, так як існують неофіційні дані щодо закупівлі та посіву імпортованого насіння сої, кукурудзи та картоплі в Україні.

Крім того, дуже гострою для нашої держави є проблема невідповідності вітчизняних стандартів зарубіжним. Так, в ЄС перевіряють 74 норми вмісту антибіотиків у сільськогосподарській продукції, а в Україні – лише 3. Вітчизняні норми вмісту свинцю у молоці і м'ясі у п'ять разів перевищують західноєвропейські. Мікробіологічні показники безпечності українського молока в 3-10 разів перевищують норми ЄС. На запровадження нових стандартів, Україна повинна витратити 60 млн. доларів США, а загальні збитки від втрати ринків сільськогосподарської продукції становитимуть 300-400 млн. доларів США [8].

Для України надзвичайно важливою і необхідною є гармонізація системи стандартизації і сертифікації сільськогосподарської продукції, розробка нових стандартів якості на продовольчі товари, які б відповідали вимогам СОТ, удосконалення екологічних, ветеринарно-санітарних, карантинних і фітосанітарних норм, оскільки невідповідність українських сільськогосподарських товарів європейським стандартам якості та сертифікації не дозволяє активізувати експорт і диверсифікувати його структуру.

Сучасна зовнішньоекономічна політика України має бути орієнтованою на освоєння національними виробниками та експортерами нових перспективних світових ринків, розширення асортименту конкурентоспроможних товарів, досягнення оптимальної структури зовнішньої торгівлі, поступове зменшення залежності від імпорту важливих факторів виробництва та збільшення в експорті частки товарів з високим ступенем обробки.

Особливу роль в активізації зовнішньоторговельних операцій підприємств АПК України відіграє розвиток ринкової інфраструктури підтримки експорту. У високорозвинених країнах для ведення бізнесу широко застосовується експортне фінансування, яке передбачає залучення, забезпечення і використання фінансових засобів з метою здійснення експортної угоди. Фінансування експорту може проводитись звичайними чи нетрадиційними методами і надається банками, небанківськими організаціями чи державними закладами. Серед звичайних (традиційних) методів виділяють різні форми кредитів, які застосовуються для внутрішньої торгівлі, облікові кредитні лінії із поновлюваним лімітом, аванси під інкасо, купівельні аванси. Основними нетрадиційними методами фінансування зовнішньої торгівлі є зустрічні угоди та лізинг. У фінансуванні експорту виділяють ще факторинг і форфейтинг – особливі форми фінансування, які є різновидами посередницьких операцій і передбачають купівлю грошових вимог експортера до імпортера.

Для стимулювання експорту у високорозвинених країнах широко застосовується страхування експорту, яке здійснюється при посередництві державних та напівдержавних організацій, а також з допомогою гарантій держави. Послуги по державному страхуванню експортних кредитів надаються практично у всіх розвинених країнах, але найбільш активно вони представлені в Швейцарії, Німеччині, США, Франції, де існують певні інститути, засобами яких керує держава. У США такими операціями займаються Експортно-імпортерський

банк (це державний фінансовий інститут) і Приватна експортна корпорація. У Франції гарантування експортних кредитів здійснюється за підтримки трьох інститутів: Центрального банку Франції, Експортного комерційного банку і певного кола комерційних банків, які підтримуються урядом. У Великобританії фінансуванням і страхуванням експортних угод займається спеціальний відділ Міністерства торгівлі Великобританії.

Розвиток зовнішньоекономічної діяльності значною мірою залежить також від запровадження дієвих механізмів просування товарів на міжнародні ринки та надійного технічного сервісу. З метою створення сприятливих умов для забезпечення можливості виходу на світовий ринок підприємствам АПК України доцільно розширити маркетингові дослідження, проводити постійний моніторинг ринку та запитів потенційних споживачів, посилити рекламну діяльність, активізувати участь національних підприємств у виставково-ярмаркових заходах, особливо якщо вони проводяться в країнах, ринок яких планується освоїти.

Висновки. Таким чином, основними напрямками активізації зовнішньої торгівлі продукцією агропромислового комплексу України є: підвищення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції та продовольства, в першу чергу, за рахунок поліпшення якості та безпеки продовольства, удосконалення експортної політики з метою розширення зовнішніх ринків збуту українських продуктів харчування та сільськогосподарської сировини, гармонізація вітчизняних стандартів з міжнародними; вдосконалення політики державного регулювання зовнішньоекономічної діяльності та розвиток інфраструктури підтримки експорту – систем фінансування, страхування експорту, просування товару на світовий ринок та забезпечення технічного сервісу.

Список використаної літератури

1. Світова економіка: Підручник / А. С. Філіпенко, О. І. Рогач, О. І. Шнирков та ін. — К.: Либідь, 2000.
2. Черевань В.П., Румянцева А.П., Романенко Л.Ф. Міжнародна економічна діяльність: Навчальний посібник – Київ: Видавничий дім "Слово", 2003. – 280 с.
3. Наслідки вступу до СОТ для української економіки: оцінка цінової конкурентоспроможності. Алі Баяр, Ірина Кобута, Євген Шкарбан, Віталій Жигadlo, Олександр Шевцов – К.: 2007. – 39 с. Режим доступу: http://wto.in.ua/files/content/pdf/naslydky_un_2007.pdf
4. <http://www.ukrstat.gov.ua/> - Офіційний сайт Державного комітету статистики України
5. <http://www.potencial.org.ua/view/news/zahistiti-vid-sot.html> - Запорізький обласний союз промисловців і підприємців «Потенціал»
6. <http://ua.fru.org.ua/pres-reliz-do-kruglogo-stolu-tri-roki-u-svitovij-organizacii-torgivli-naslidki-ta-vikliki-dlya-nacionalnogo-virobnika/> – Федерація роботодавців України
7. <http://novynar.com.ua/worldabus/203838/print>
8. Гринюк І. Україна: перший рік у СОТ. // Агросектор. – №3(34) – 2009 р. – <http://journal.agrosector.com.ua/archive/31/482>

Одержано редакцією 01.02.2012р.

Прийнято до публікації 11.02.2012р.

Анотація. Макаринская Е.В. Напрямки активизации внешней торговли продукции агропромышленного комплекса Украины. Рассмотрено современное состояние, динамику видовой структуры внешней торговли продукцией агропромышленного комплекса Украины и инструменты регулирования экспорта и импорта. Обоснованы направления, способствующие активизации внешней торговли продукции агропромышленного комплекса нашего государства.

Ключевые слова: экспорт, импорт, продукция агропромышленного комплекса Украины, конкурентоспособность, стимулирование экспорта, ограничение импорта.

Annotation. Makarynska E. Areas of increased foreign trade in agro-industrial complex of Ukraine. The current status and dynamics of species structure of foreign trade of agro-industrial complex of Ukraine and instruments regulating exports and imports. The ways that will enhance trade agricultural products of our country.

Keywords: exports, imports, production agriculture of Ukraine, competitiveness, export promotion, import restrictions.

ЗМІСТ

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА РЕФОРМ

В.В. Майба Фінансові рахунки як інструмент оцінювання фінансової стабільності.....	3
О.В. Куклін Теоритичні засади трансформації інституту вищої освіти в умовах формування економіки знань.....	11
В.В. Опалько Імперативи сталого глобального розвитку	22
Ю.В. Вдовиченко Теорії інтернаціоналізації економічної діяльності та розвитку міжнародного бізнесу	29
Л.П. Ермалович, Ю.Ю. Шинкарь Теоретические аспекты формирования корпоративной культуры.....	41
В.О. Ковтуненко Вплив роздержавлення на становлення середнього класу в умовах трансформаційної економіки	47

ПІДПРИЄМНИЦТВО. МЕНЕДЖМЕНТ. МАРКЕТИНГ

М.П. Денисенко, Т.Є. Воронкова Актуальні проблеми розвитку інноваційного підприємництва в Україні	55
О.В. Сотула Соціальне підприємництво як форма соціальних інновацій	60
І.П. Мігус Ефективність проведення випуску та публічного розміщення акцій: методика оцінки та практичні результати	65
Н.А. Єфіменко Методичні положення формування параметрів відтворення якості основного капіталу в машинобудуванні.....	74
С.А. Кучеренко Концептуальні положення моделювання валютно-курсової політики	79
О.І. Кондратюк Значення зернового підкомплексу для економіки країни	91
О.В. Макаринська Напрями активізації зовнішньої торгівлі продукцією агропромислового комплексу України	98

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА

М.Л. Зеленкевич, А.А. Агарок Проблемы унификации налоговых систем в рамках таможенного союза.....	104
Ф.П.Витко Государственно-частное партнерство: мировой опыт и проблемы его развития в Беларуси	109
Т.І. Ромащенко Неоднозначність позитивного впливу зовнішньої трудової міграції на розвиток України	113

ПРОБЛЕМИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

І.І. Кукурудза Глобалізація економіки: сутність, виклики та перспективи для України.....	120
Г.В. Бондаренко Еколого-енергетична безпека України в умовах глобалізації	128

СОЦІАЛЬНО-ТРУДОВІ ВІДНОСИНИ

С.Р. Пасека Оцінка розвитку та використання соціально-трудоного потенціалу регіону	135
А.А. Орлова Професійне навчання в Україні: стан і тенденції розвитку	142

НОВІ НАДХОДЖЕННЯ ДО БІБЛІОТЕКИ

1. К16/20 09/3/4 Краєзнавство. Виходить щоквартально - 2009 р. - № 3/4. - Б.м.. (Шифр К16/2009/3/4)
Екземпляри: всього:1 - ЧЗ №5(1)

Бажан, О. Документи радянських спецслужб як джерело у вивченні історії міст і сіл України 1920-1940-х років / О. Бажан. - С.85-87.

Кл.слова: історія міст і сіл, документи як джерело, 1920-1930-ті, Україна

1. 63.3(4 Укр) І-90 Історія України. Маловідомі імена, події, факти: (зб. статей). Вип. 7/ НАН України, Ін-т історії України; редкол.: П. Т. Тронько (відп. ред.) [та ін.] ; відп. за вип. Т. Ф. Григор'єва. - К.: Рідний край, 1999. - 462 с
Кількість примірників:1 - ЧЗ №3(1)

Дмитрієва, В. А. Застосування комп'ютерних технологій у дослідженнях історії міст і сіл України / В. А. Дмитрієва, Ю. А. Святець. - С.450-455

1. 63.3(4
Укр)6
I-90 Історія України. Маловідомі імена, події, факти: зб. наук. пр.. Вип. 29/ Нац. акад. наук України, Ін-т історії України; редкол. П. Т. Тронько (голов. ред.) [та ін.]. - К. : [б. в.], 2005. - 217 с.: фото
Кількість примірників:1 - ЧЗ №3(1)

Верменич, Я. В. Теоретизація історичного краєзнавства і регіонознавства : проблема наступності / Я. В. Верменич. - С.39-48

2. 63.3(4
Укр)-2
2
В 34 Верменич Я.
Історична урбаністика в Україні: теорія містознавства і методика літочислення: [монографія]/ Я. Верменич ; наук. ред. В. А. Смолій; НАН України, Ін-т історії України, Сектор теоретико-методолог. проблем іст. регіоналістики. - К. : Інститут історії України НАН України, 2011. - 306 с
Кількість примірників:1 - ЧЗ №3(1)

3. 63.3(4
Укр)
Р 32 Регіональна історія України : зб. наук. ст.. Вип. 2/ Ін-т історії України НАН України; голов. ред. В. Смолій. - К : Видавництво Інституту історії України, 2008. - 305 с
Кількість примірників:1 - ЧЗ №3(1)

див. зміст

4. 63.3(4
Укр)
Р 32 Регіональна історія України : зб. наук. ст.. Вип. 4/ Ін-т історії України НАН України, Сектор теоретико-методолог. проблем іст. регіоналістики; редкол. : В. Смолій (голов. ред.), Я. Верменич (відп. ред.) [та ін.]. - К. : Інститут історії України НАН України, 2010. - 274 с
Кількість примірників:1 - ЧЗ №3(1)

Верменич, Я. Історична локалістика у пошуках дослідницького об'єкта: міська і сільська історії / Я. Верменич. - С.9-26

Кл.слова: містознавство, урбаністика, історія села

Зіневич, Н. Локальна історія: виклики і перспективи / Н. Зіневич. - С.27-46

Кл.слова: глобалізація, локальна історія